

Utorok 19. januára 2021

P9_TA(2021)0004

**Výkon práv Únie na účely uplatňovania a presadzovania pravidiel medzinárodného obchodu
***I**

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 19. januára 2021 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 654/2014 o výkone práv Únie na účely uplatňovania a presadzovania pravidiel medzinárodného obchodu (COM(2019)0623 – C9-0197/2019 – 2019/0273(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

(2021/C 456/27)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2019)0623),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 207 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C9-0197/2019),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na stanovisko 2/15 Súdneho dvora Európskej únie ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie o kríze odvolacieho orgánu WTO z 28. novembra 2019 ⁽²⁾,
 - so zreteľom na predbežnú dohodu schválenú gestorským výborom podľa článku 74 ods. 4 rokovacieho poriadku, a na záväzok zástupcu Rady, vyjadrený v liste zo 4. novembra 2020, schváliť pozíciu Európskeho parlamentu v súlade s článkom 294 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 59 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre medzinárodný obchod (A9-0133/2020),
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní;
 2. schvaľuje spoločné vyhlásenia Európskeho parlamentu, Rady a Komisie, ktoré sú uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu;
 3. berie na vedomie vyhlásenia Komisie uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu;
 4. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
 5. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

P9_TC1-COD(2019)0273

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 19. januára 2021 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/..., ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 654/2014 o výkone práv Únie na účely uplatňovania a presadzovania pravidiel medzinárodného obchodu

(Keďže bola dosiahnutá dohoda medzi Európskym parlamentom a Radou, pozícia Európskeho parlamentu zodpovedá záverečnému legislatívnemu aktu, nariadeniu (EÚ) 2021/167.)

⁽¹⁾ ECLI:EU:C:2017:376.

⁽²⁾ Prijaté texty, P9_TA(2019)0083.

Utorok 19. januára 2021

PRÍLOHA K LEGISLATÍVNEMU UZNESENIU

Spoločné vyhlásenie Komisie, Rady a Európskeho parlamentu o nástroji na odrádzanie tretích krajín od donucovacích opatrení a boj proti takým opatreniam

Komisia berie na vedomie obavy Európskeho parlamentu a členských štátov, pokiaľ ide o metódy niektorých tretích krajín, ktoré sa snažia donútiť Úniu a/alebo jej členské štáty k prijatiu alebo zrušeniu konkrétnych politických opatrení. Komisia súhlasí s názorom, že takéto metódy vzbudzujú značné obavy. Komisia potvrdzuje svoj zámer ďalej preskúmať možný nástroj, ktorý by sa mohol prijať s cieľom odradiť tretie krajiny od donucovacích opatrení alebo ich vyvážiť, pričom by umožnil pohotovité prijatie protiopatrení aktivovaných takýmito opatreniami. Komisia má v úmysle pokračovať vo svojom posúdení a na základe neho a so zreteľom na všetky relevantné okolnosti prijať legislatívny návrh stanovujúci mechanizmus, ktorý umožní odradiť od takýchto krokov alebo ich vyvážiť spôsobom, ktorý bude v súlade s medzinárodným právom. Ako predsedníčka Komisie oznámila predsedovi Európskeho parlamentu a úradujúcemu predsedovi Rady vo vyhlásení o zámere zo 16. septembra 2020, Komisia prijme návrh v každom prípade najneskôr do konca roka 2021 alebo skôr, ak to bude potrebné v dôsledku donucovacích opatrení prijatých treťou krajinou.

Rada a Európsky parlament berú na vedomie zámer Komisie predložiť návrh nástroja na odrádzanie tretích krajín od donucovacích opatrení a reakciu na takéto opatrenia. Obidve inštitúcie sú odhodlané plniť svoju inštitucionálnu úlohu spoluzákonodarcov a návrh včas posúdiť, a to so zreteľom na záväzky Únie podľa medzinárodného práva verejného a práva WTO, ako aj príslušný vývoj medzinárodného obchodu.

Spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie

Únia je pri dosahovaní cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja aj naďalej odhodlaná presadzovať mnohostranný prístup v oblasti urovnávania medzinárodných sporov, obchod založený na pravidlách a medzinárodnú spoluprácu. Únia bude spolupracovať pri všetkých snahách zameraných na reformu mechanizmu WTO na urovnávanie sporov, ktorá môže zaistiť účinné fungovanie odvolacieho orgánu WTO.

Vyhlásenia Komisie**1. Vyhlásenie Komisie o súlade s medzinárodným právom**

Keď Únia zažaluje v rámci Dohovoru o urovnávaní sporov (ďalej len „DSU“) iného člena Svetovej obchodnej organizácie (ďalej len „WTO“), Komisia vynaloží všetko primerané úsilie na to, aby čo najskôr získala súhlas uvedeného člena s tým, aby sa pristúpilo k rozhodcovskému konaniu podľa článku 25 DSU ako dočasnému odvolaciemu konaniu, ktorým sa zachovávajú základné prvky odvolaní podaných odvolaciemu orgánu (odvolacie rozhodcovské konanie), pokiaľ odvolací orgán nie je schopný znovu sa ujať všetkých svojich funkcií v súlade s článkom 17 DSU.

Pri prijímaní vykonávacích aktov podľa článku 3 písm. aa) nariadenia bude Komisia konať v súlade s požiadavkami medzinárodného práva o protiopatreniach kodifikovanými v článkoch o zodpovednosti štátov za konanie v rozpore s medzinárodným právom, ktoré prijala Komisia pre medzinárodné právo.

Predovšetkým, pred prijatím vykonávacích aktov podľa článku 3 písm. aa) Komisia vyzve dotknutého člena WTO, aby implementoval zistenia a odporúčania poroty WTO, oznámi uvedenému členovi WTO zámer Únie prijať protiopatrenia a zopakuje, že je pripravená rokovať o riešení založenom na vzájomnej dohode v súlade s požiadavkami DSU.

Keď už vykonávacie akty boli prijaté podľa článku 3 písm. aa), Komisia pozastaví ich uplatňovanie, ak sa odvolací orgán znovu ujme svojich funkcií v súvislosti s dotknutým prípadom v súlade s článkom 17 DSU, alebo ak sa začne dočasné odvolacie konanie, pod podmienkou, že sa k takému konaniu pristúpilo v dobrej viere.

2. Vyhlásenie Komisie

Komisia víta prijatie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 654/2014.

Utorok 19. januára 2021

Komisia pripomína vyhlásenie, ktoré vydala pri prijatí pôvodného nariadenia, okrem iného pokiaľ ide o to, že vykonávacie akty, ktoré je Komisia splnomocnená prijímať, budú vypracované na základe objektívnych kritérií a budú podliehať kontrole členských štátov. Pri výkone uvedeného splnomocnenia má Komisia v úmysle konať v súlade s vyhlásením vydaným pri prijatí pôvodného nariadenia, ako aj v súlade s týmto vyhlásením.

Pri príprave návrhov vykonávacích aktov s vplyvom na obchod so službami alebo obchodné aspekty práv duševného vlastníctva Komisia pripomína svoje povinnosti podľa článku 9 ods. 1a a potvrdzuje, že uskutoční intenzívne predbežné konzultácie s cieľom zabezpečiť, aby sa dozvedela o všetkých relevantných záujmoch a dôsledkoch, o tieto informácie sa podelí s členskými štátmi a v prípade prijatia opatrení ich riadne zohľadní. V rámci týchto konzultácií sa Komisia bude usilovať získať a očakáva, že získa informácie od súkromných zúčastnených strán, ktorých sa dotknú prípadné opatrenia obchodnej politiky, ktoré sa Únia v daných oblastiach chystá prijať. Podobne sa Komisia bude usilovať získať a očakáva, že získa informácie od verejných orgánov, ktoré môžu byť zapojené do vykonávania prípadných opatrení obchodnej politiky prijatých Úniou, alebo ktorých sa to môže týkať.

V prípade opatrení v oblasti obchodu so službami a obchodných aspektov práv duševného vlastníctva sa pri príprave návrhov vykonávacích aktov riadne zohľadnia najmä informácie od verejných orgánov členských štátov zapojených do prípravy a implementácie právnych predpisov upravujúcich dotknuté oblasti, medzi iným pokiaľ ide o to, ako by na seba mohli vzájomne pôsobiť možné opatrenia obchodnej politiky a právne predpisy Únie a vnútroštátne právne predpisy. Podobne, príležitosť formulovať svoje odporúčania a obavy so zreteľom na výber a podobu opatrení, ktoré sa majú prijať, dostanú aj ostatné zúčastnené strany, ktorých sa také opatrenia obchodnej politiky týkajú. Keď sa prijímajú opatrenia podľa článku 8 nariadenia, členské štáty budú informované o pripomienkach. Podobne sa v pravidelnom preskúmaní všetkých takýchto opatrení nariadenom počas ich uplatňovania alebo po ich ukončení zohľadnia informácie od orgánov členských štátov a súkromných zúčastnených strán, ktoré súvisia s fungovaním takýchto opatrení, a ak sa vyskytnú problémy, bude možné vykonať úpravy.

Napokon Komisia opätovne potvrdzuje, že pripisuje veľký význam tomu, aby sa zaistilo, že nariadenie bude účinným a efektívnym nástrojom na presadzovanie práv Únie v rámci medzinárodných obchodných dohôd, a to aj v oblasti obchodu so službami a obchodných aspektov duševného vlastníctva. Opatrenia, ktoré treba v týchto oblastiach vybrať, preto musia zaistiť aj účinné presadzovanie v súlade s právami Únie, aby viedli k dodržiavaniu pravidiel dotknutou treťou krajinou a aby boli v súlade s uplatniteľnými medzinárodnými predpismi týkajúcimi sa druhu povolených opatrení na presadzovanie práva.

Vyhlasenie Komisie

Po prijatí nariadenia v roku 2014 sa Komisia zaviazala zabezpečiť efektívnu komunikáciu a výmenu názorov s Európskym parlamentom a Radou, pokiaľ ide o obchodné spory, ktoré môžu viesť k prijatiu opatrení podľa nariadenia, a o opatreniach na presadzovanie práva vo všeobecnosti. Komisia bude aj naďalej podporovať a zjednodušovať spoluprácu s Európskym parlamentom a Radou tak, aby bola prínosná pre všetky strany, pričom bude dbať na celkový cieľ, ktorým je účinné a efektívne presadzovanie práv Únie v rámci medzinárodných obchodných dohôd, ktoré Únia uzavrela.

Predovšetkým sa Komisia zaväzuje, že v rámci svojho posilneného systému presadzovania práva preskúma údajné porušenia medzinárodných obchodných dohôd Únie, na ktoré upozornil Európsky parlament, jeho poslanci alebo výbory či Rada, a to za predpokladu, že takéto žiadosti budú podložené dôkazmi. Komisia bude Európsky parlament a Radu informovať o výsledkoch svojej posilnenej činnosti v oblasti presadzovania práva.

Pri zavádzaní posilneného systému presadzovania práva bude Komisia venovať rovnakú pozornosť údajným porušeniam ustanovení obchodných dohôd EÚ, ktoré sa týkajú obchodu a udržateľného rozvoja, a údajným porušeniam systémov prístupu na trh. Postupy týkajúce sa údajných porušení obchodu a ustanovení o udržateľnom rozvoji budú úplne začlenené do systému. Komisia bude uprednostňovať tie prípady, ktoré sú osobitne závažné z hľadiska ich vplyvu na pracovníkov alebo prostredie v obchodnom kontexte, ktoré majú systémový význam a sú právne podložené.

Komisia sa bude aj naďalej v plnej miere zapájať do osobitných stretnutí s príslušným parlamentným výborom s cieľom vymieňať si názory o obchodných sporoch a opatreniach na presadzovanie práva, a to aj pokiaľ ide o účinky na priemyselné odvetvia Únie. V tejto súvislosti bude Komisia pokračovať vo svojej spravodajskej činnosti, bude pravidelne informovať o stave všetkých nevyriešených sporov a podávať bezprostredné informácie o hlavnom vývoji v súvislosti so spormi v tom momente, ako budú tieto informácie poskytované členskými štátmi. Podávanie správ a poskytovanie informácií sa bude uskutočňovať prostredníctvom príslušných výborov v Európskom parlamente a Rade.

Utorok 19. januára 2021

Komisia bude zároveň aj naďalej Európsky parlament a Radu pravidelne informovať o medzinárodnom vývoji, ktorý môže viesť k situáciám vyžadujúcim si prijatie opatrení podľa nariadenia.

Napokon Komisia opätovne potvrdzuje svoje záväzky v rámci nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 urýchlene zasielať Európskemu parlamentu a Rade návrhy vykonávacích aktov, ktoré predkladá výboru členských štátov, ako aj konečné návrhy vykonávacích aktov po vydaní stanovísk vo výbore. Toto sa spravuje cez komitologický register.
